

Suunised

kestlikkusteabe jõustamise kohta

Sisukord

1	Reguleerimisala	3
2	Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted	4
2.1	Viited õigusaktidele	4
2.2	Lühendid	5
3	Eesmärk	10
4	Järgimis- ja teatamiskohustus	11
4.1	Suuniste staatus	11
4.2	Teatamiskohustus	11
5	Suunised kestlikkusteabe jõustamise kohta	12
5.1	Põhimõisted	12
5.2	Järelevalveasutuste sisemine korraldus	13
5.3	Valik	16
5.4	Kontrollimine	18
5.5	Jõustamismeetmed	21
5.6	Üleeuroopaline kooskõlastamine	23

1 Reguleerimisala

Kellele?

1. Neid suuniseid kohaldatakse kõigi pädevate asutuste suhtes, kes teevad läbipaistvusdirektiivi alusel kestlikkusteabe järelevalvet (suunistes nimetatakse seda jõustamiseks, vt punkt 2.3 „Mõisted“).

Mis?

2. Suuniseid kohaldatakse seoses kestlikkusteabe jõustamisega vastavalt läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikele 4, tagamaks, et kestlikkusteave, mille on esitanud emitendid, kelle väärtpaberid on lubatud kauplemisele reguleeritud turul ja kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt avaldama kestlikkusteavet, vastaks läbipaistvusdirektiivi nõuetele.
3. See tähendab reguleeritud turul juba noteeritud emitentide kestlikkusteavet. See hõlmab nii kolmandate riikide emitente, kes kasutavad Euroopa kestlikkusaruandluse standardeid, kui ka kolmandate riikide emitente, kes kasutavad kestlikkusaruandluse nõudeid, mis on tunnistatud samaväärseks Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega.
4. Suunised on põhimõttepõhised ning neis määratletakse kestlikkusteabe jõustamine ja selle ulatus vastavalt läbipaistvusdirektiivile; sätestatakse järelevalveasutuste vajalikud omadused; kirjeldatakse valikumeetodeid, mida tuleks järgida, ja jõustamismeetodite muid aspekte; kirjeldatakse ka jõustamismeetmeid, mida järelevalveasutused peaksid rakendama, ning selgitatakse, kuidas ESMA jõustamistoiminguid kooskõlastab.

Millal?

5. Suuniseid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025 avaldatud kestlikkusteabe jõustamise suhtes.

2 Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted

6. Kui ei ole sätestatud teisiti, on läbipaistvusdirektiivis, raamatupidamisdirektiivis ja taksonoomiamääruses kasutatud ja määratletud mõistetel nendes suunistes sama tähendus. Mõned läbipaistvusdirektiivis määratletud mõisted on allpool selguse huvides esitatud. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid ja lühendeid ning viidatakse järgmistele õigusaktidele:

2.1 Viited õigusaktidele

Läbipaistvusdirektiiv	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ ¹
Raamatupidamisdirektiiv	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ²
Euroopa kestlikkusaruandluse standardid (ESRS)	Raamatupidamisdirektiivi artiklite 29b ja 29c kohaselt välja antud komisjoni delegeeritud määrused
Taksonoomiamäärus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 ³
Avalikustamist käsitlev delegeeritud õigusakt	Komisjoni 6. juuli 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2178, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852,

¹ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38–57.

² ELT L 182, 29.6.2013, lk 19–76.

³ ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43.

täpsustades selliste ettevõtjate keskkonnasäästliku majandustegevuse kohta avalikustatava teabe sisu ja esitusviisi, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/34/EL artiklit 19a või 29a, ja täpsustades kõnealuse avalikustamiskohustuse täitmise meetodikat⁴

Finantsinstrumentide turgude direktiiv II

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL⁵

ESMA määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ⁶

Äriühingute kestlikkusaruandlust käsitlev direktiiv

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega⁷

Muud kui finantsaruandlust käsitlev direktiiv

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt⁸

2.2 Lühendid

---

⁴ ELT L 443, 10.12.2021, lk 9–67.

⁵ ELT L 173, 12.6.2014, lk 349–496.

⁶ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84–119.

⁷ ELT L 322, 16.12.2022, lk 15–80.

⁸ ELT L 330, 15.11.2014, lk 1–9.

ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
SRWG	Kestlikkusaruandluse töörühm
EL	Euroopa Liit

2.3 Mõisted

Kestlikkusteabe jõustamine	<p>Kestlikkusteabe, sealhulgas läbipaistvusdirektiivi artiklis 28d osutatud kestlikkusaruandluse järelevalve. Eelkõige seisneb kestlikkusteabe jõustamine kontrollimises, kas kestlikkusteave on koostatud kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga, asjakohaste meetmete võtmises, kui jõustamisprotsessi käigus avastatakse rikkumisi, kooskõlas läbipaistvusdirektiivi alusel kohaldatavate normidega, ning muude jõustamise seisukohast oluliste meetmete võtmises.</p> <p>Neis suunistes viidatakse „jõustamisele“, mitte „järelevalvele“, nagu on viidatud läbipaistvusdirektiivi artiklis 28d, et tagada kooskõla sõnastusega, mida kasutatakse ESMA suunistes finantsteabe jõustamise kohta⁹.</p>
Kestlikkusteave	Kestlikkusteabe raamistikuga nõutav teave
Emitent	Läbipaistvusdirektiivi artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitent, v.a füüsilised isikud
Reguleeritud turg	Reguleeritud turg, nagu on määratletud finantsinstrumentide turgude teise direktiivi (MiFID II) artikli 4 lõike 1 punktis 21
Järelevalveasutus	Riigi pädev asutus
Kestlikkusteabe raamistik	Raamatupidamisdirektiivi artiklid 19a, 29a ja 29d koos Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega ja taksonoomiamääruse artikkel 8 koos avalikustamist käsitleva delegeeritud õigusaktiga

---

⁹ [ESMA32-50-218](#) Suunistes finantsteabe jõustamise kohta, 4. veebruar 2020.

Rikkumine	Oluline väljajätmine või oluline väärkajastamine emitendi kestlikkusteabes
Rohepesu	Praktika, mille puhul kestlikkusega seotud avaldused, deklaratsioonid, tegevused või kommunikatsioon ei kajasta selgelt ja õiglaselt üksuse, finantstoote või finantsteenuste aluseks olevat kestlikkusprofiili. Selline praktika võib eksitada tarbijaid, investoreid või teisi turuosalisi ¹⁰
Päritoluliikmesriik	Läbipaistvusdirektiivi artikli 2 lõike 1 punktis i määratletud päritoluliikmesriik
Turukorraldaja	Turukorraldaja, nagu on määratletud finantsinstrumentide turgude teise direktiivi (MiFID II) artikli 4 lõike 1 punktis 18
Ebaoluline kõrvalekalle	Ebaoluline väljajätmine või ebaoluline väärkajastamine emitendi kestlikkusteabes
Parandusteade	Järelevalveasutuse algatusel või nõudel järelevalveasutuse või emitendi väljastatud teade, et juba avaldatud kestlikkusteave sisaldab teatavate andmete osas rikkumist, võimaluse korral koos parandatud teabega
Topeltolulisus	Topeltolulisusel on kaks mõõdet: mõju olulisus ja finantsolulisus. Kestlikkusaspekt vastab topeltolulisuse kriteeriumile, kui see on oluline mõju perspektiivist või finantsperspektiivist või mõlemast. Mõistete „finantsolulisus“, „mõju olulisus“ ja „kestlikkusaspektid“ määratlused on sätestatud Euroopa kestlikkusaruandluse standardites.
Valikute liigid	
Riskipõhine valik	Kui järelevalveasutus tuvastab emitendid, kelle kestlikkusteave vastab teatavatele

---

¹⁰ Euroopa järelevalveasutuste ühine määratlus, mis on avaldatud 31. mai 2023. aasta dokumendi [ESMA30-1668416927-2498](#) „Progress Report on Greenwashing – Response to the European Commission’s request for input on „greenwashing risks and the supervision of sustainable finance policies““ (Vastus Euroopa Komisjoni taotlusele esitada arvamus rohepesuriskide ja kestliku rahanduse poliitika järelevalve kohta), punktis 13; rohepesu põhiomadused on loetletud punktis 14. Vt ka [ESMA36-287652198-2699](#) – lõpparuanne rohepesu kohta.

riskikriteeriumidele, ja kontrollib neist emitentidest kõigi või mõne kestlikkusteavet

Rotatsioonipõhine valik

Kui järelevalveasutus valib emitendi kestlikkusteabe kontrollimiseks ühe korra teatud ajavahemiku jooksul

Juhuslik valik

Kui järelevalveasutus valib emitendi kestlikkusteabe kontrollimiseks suuremast emitentide rühmast, ilma et ta võtaks arvesse kestlikkusteabe riskiprofiili või seda, millal emitendi kestlikkusteavet viimati kontrolliti, et kõigil emitentidel oleks võrdsed võimalused olla valitud

Kontrolli liigid

Piiramata ulatusega interaktiivne kestlikkusteabe kontroll

Järelevalveasutuse hinnang kogu emitendi kestlikkusteabe sisule, et teha kindlaks probleemid/valdkonnad, mis vajavad järelevalveasutuse arvates täiendavat analüüsi, ning järelevalveasutuse hilisem hinnang, kas neid probleeme/valdkondi käsitlev kestlikkusteave on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Piiramatu interaktiivne kontroll hõlmab järelevalveasutuse ja emitendi vahelist suhtlust. Läbiviidud kontrollimenetluste ja emitendilt saadud teabe põhjal teeb järelevalveasutus järelduse, kas analüüsitud probleemide/valdkondadega seoses on tuvastatud rikkumisi.

Sihipärane interaktiivne kestlikkusteabe kontroll

Järelevalveasutuse hinnang, kas emitendi kestlikkusteabe eelnevalt kindlaksmääratud probleemid/valdkonnad on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Sihipärane interaktiivne kontroll hõlmab järelevalveasutuse ja emitendi vahelist suhtlust. Läbiviidud kontrollimenetluste ja emitendilt saadud teabe analüüsi põhjal teeb järelevalveasutus järelduse, kas eelnevalt kindlaksmääratud probleemide/valdkondadega seoses on tuvastatud rikkumisi.

Piiramata ulatusega
dokumendipõhine
kestlikkusteabe kontroll

Järelevalveasutuse hinnang kogu emitendi kestlikkusteabe sisule, et teha kindlaks probleemid/valdkonnad, mis vajavad järelevalveasutuse arvates täiendavat analüüsi, ning järelevalveasutuse hilisem hinnang, kas neid probleeme/valdkondi käsitlev kestlikkusteave on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Dokumendipõhine piiramatu ulatusega kontroll ei hõlma järelevalveasutuse ja emitendi vahelist suhtlust. Läbiviidud kontrollimenetluste põhjal teeb järelevalveasutus järelduse, kas analüüsitud kestlikkusteabega seoses esineb märke rikkumistest.

Sihipärane dokumendipõhine
kestlikkusteabe kontroll

Järelevalveasutuse hinnang, kas emitendi kestlikkusteabe eelnevalt kindlaksmääratud probleemid/valdkonnad on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Dokumendipõhine kontroll ei hõlma järelevalveasutuse ja emitendi vahelist suhtlust. Läbiviidud kontrollimenetluste ja analüüsi põhjal teeb järelevalveasutus järelduse, kas eelnevalt kindlaksmääratud probleemidega/valdkondadega seoses esineb märke rikkumistest.

3 Eesmärk

7. Suunised põhinevad läbipaistvusdirektiivi artiklil 28d ja ESMA määruse artiklil 16. Suuniste eesmärk on kehtestada järjepidevad, tõhusad ja tulemuslikud järelevalvetavad seoses läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikega 4 ning tagada selle ühine, ühetaoline ja järjepidev kohaldamine seoses kestlikkusaruande lisamisega tegevusaruandesse (läbipaistvusdirektiivi artikli 4 lõige 1 ja artikli 4 lõike 2 punkt b) emitentide puhul, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele ja kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt kestlikkusteavet avaldama. Suuniste eesmärk on eelkõige tagada, et järelevalveasutused rakendaksid kestlikkusteabe jõustamist ühtsel viisil ja et see jõustamine sarnaneks suurel määral finantsteabe jõustamisega. Suunised aitavad ka järelevalveasutustel avastada võimalikke rikkumisi emitentide kestlikkusteabes, näiteks seoses rohepesuga. Kuigi kestlikkusteabe raamistikku kohaldatakse suuremale hulgale ettevõtjatele kui reguleeritud turgudel noteeritud ettevõtjad, kohaldatakse käesolevaid suuniseid ainult börsil noteeritud ettevõtjate järelevalve suhtes.

4 Järgimis- ja teatamiskohustus

4.1 Suuniste staatus

8. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused tegema kõik selleks, et neid suuniseid järgida.

9. Pädevad asutused, kellele käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peavad neid järgima, lisades need oma riiklikku õigus- ja/või järelevalveraamistikku.

4.2 Teatamiskohustus

10. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad, ii) ei järgi, kuid kavatsevad järgida, või iii) ei järgi ega kavatse järgida käesolevaid suuniseid.

11. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.

12. Teadete vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

5 Suunised kestlikkusteabe jõustamise kohta

1. suunis. Jõustamise eesmärk

5.1 Põhimõisted

13. Kestlikkusteabe jõustamise eesmärk on aidata kaasa kestlikkusteabe raamistiku järjepidevale rakendamisele ja seeläbi kestlikkusteabe läbipaistvusele. See aitab muuta kestlikkusteabe staatuse finantsteabega võrreldavaks. Kestlikkusteabe jõustamisega aitavad järelevalveasutused kaitsta investoreid, suurendada turu usaldusväärsust ja vältida õiguslikku arbitraaži.
14. Selleks et eri emitentide kestlikkusteavet saaks võrrelda, on oluline, et teave põhineks kestlikkusteabe raamistiku järjepideval rakendamisel selles mõttes, et kui faktid ja asjaolud on sarnased, on ka avalikustatav teave sarnane kestlikkusteabe raamistikuga nõutavas ulatuses.
15. Et tagada kestlikkusteabe ühetaoline jõustamine kogu liidus, peaksid järelevalveasutused saama neis suunistes sätestatud põhimõtetest ja kestlikkusteabe raamistikust ühtemoodi aru.
16. Kestlikkusteabe jõustamine tähendab kestlikkusteabe kontrollimist, et hinnata, kas see on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Järelevalveasutuse töö erineb audiitorkontrollist ulatuselt – järelevalveasutus teeb prioriteedipõhise kontrolli, mille käigus valitakse kestlikkusteabe ning emitentide ja turgude jälgimise põhjal teatavad teemad täiendavaks kontrolliks. Järelevalveasutuse töö erineb ka eesmärgiga seotud kindlusest, sest järelevalveasutus ei esita kestlikkusteabe kohta positiivset või negatiivset kindlust andvat arvamust. Selle asemel peaks järelevalveasutusel kogutud teabe ja suuniste 8 ja 9 kohaselt korraldatud kontrollimenetluste põhjal olema võimalik järeldada, kas seoses hinnatud probleemide/valdkondadega avastati kestlikkusteabe raamistiku rikkumisi. Lisaks kontrollib järelevalveasutus suures osas teavet, mis on avaldatud ja mille kohta on juba esitatud (piiratud või põhjendatud) kindlust andev aramus, samas kui audiitor / sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja kontrollib kestlikkusteavet siis, kui see on avalikustamiseks ette valmistatud.
17. Et kestlikkusteabe jõustamine oleks tulemuslik, peaksid järelevalveasutused võtma kestlikkusteabe raamistiku rikkumiste avastamise korral käesolevate suunistega kooskõlas olevaid asjakohaseid meetmeid, et tagada vajaduse korral kestlikkusteabe raamistiku kohaselt koostatud teabe esitamine. Järelevalveasutused peaksid kestlikkusteabe raamistiku rikkumiste avastamisel järjepidevalt reageerima.
18. Selle eesmärk ei ole üksnes kestlikkusteabe raamistiku ühtse rakendamise edendamine, mis aitab kaasa siseturu tõhusale toimimisele, mis on oluline ka finantsstabiilsuse jaoks, vaid ka õigusliku arbitraaži vältimine.

19. Samuti võivad järelevalveasutused edendada nõuete täitmist, avaldades hoiatusi ja muid teateid, et aidata emitentidel koostada kestlikkusaruannet kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga, ning pidades asjakohasel juhul korrapärast dialoogi emitentide, audiitorite / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate või kestlikkusteabe kasutajatega. Selline dialoog võimaldab järelevalveasutustel saada asjakohast teavet turu arengute, praeguste või tulevaste probleemide kohta, mis on seotud kestlikkusteabe raamistiku kohaldamisega, ning jagada mitteametlikke seisukohti ja soovitusi. Kui järelevalveasutused ei ole sätestanud teisiti, ei ole selline dialoog eelkontrolli osa (vt suunis 10).

5.2 Järelevalveasutuste sisemine korraldus

2. suunis. Tõhusa
jõustamisprotsessi
tagamine

20. Järelevalveasutused peaksid tagama kestlikkusteabe jõustamise tõhususe. Selleks peaks neil olema piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid, et oma tegevust tõhusalt ellu viia, ning vajalikud volitused kooskõlas läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikega 4. Töötajad peaksid olema erialase ettevalmistusega, omama kogemusi kestlikkusteabe raamistikuga, võimelised hindama kestlikkus- ja finantsteabe koostoimet ning töötajate arv peaks olema piisav, võttes arvesse emitentide arvu, kellele kohaldatakse kestlikkusteabe jõustamist, nende omadusi, kestlikkusaruannete keerukust ja nende suutlikkust kohaldada kestlikkusteabe raamistikku. Kui järelevalveasutused delegeerivad kestlikkusteabe jõustamisega seotud ülesandeid kooskõlas läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikega 2, peaks järelevalveasutus tegema volitatud üksuse üle järelevalvet ja viimasel olema selle ees vastutuskohustus.
21. Kestlikkusteabe tõhusa jõustamise tagamiseks peaks järelevalveasutustel olema piisavalt ressursse. Vajalike inimressursside taseme kaalumisel on oluline jõustamise kohaldamisalasse kuuluvate emitentide arv, kestlikkusteabe keerukus ning kestlikkusteabe koostajate ja audiitorite / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suutlikkus kohaldada kestlikkusteabe raamistikku.¹¹ Kontrollimiseks valituks osutumise tõenäosus ja kontrolli ulatus peaksid olema sellised, et

---

¹¹ Äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi ja Euroopa kestlikkusaruandluse standardite üleminekusätete tõttu vajavad järelevalveasutused 2025. aastal tõenäoliselt vähem inimressursse (eelkõige oskusi ja töötajaid) kui järgnevatel aastatel. Vajadus inimressursside järele suureneb järk-järgult, sest raamatupidamisdirektiivi kohaselt peab kestlikkusteavet avaldama rohkem emitente ja kõik Euroopa kestlikkusaruandluse standardite avalikustamisnõuded muutuvad kohaldatavaks. Järelevalveasutustel on alguses ka piiratud kogemused ESRSiga, kuid alates 2025. aastast see kogemus suureneb. Eelkõige võib äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi ja Euroopa kestlikkusaruandluse standardite kohase kestlikkusteabe jõustamise esimene aasta parandada järelevalveasutuste suutlikkust hinnata vahendeid, mida nad vajavad oma jõustamisvolituste täitmiseks. See võib viia muudatusteni piisavuse hinnangutes, mille järelevalveasutused tegid enne suuniste esimest kohaldamist, mille tulemusena kohandatakse kestlikkusteabe jõustamise eest vastutavaid rühmi. Märkimisväärne näide sellisest olukorrast on järelevalveasutused, kellel ei olnud volitusi muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi alusel mittefinantsteabe sisu jõustamiseks, kuid kellel on uued volitused kestlikkusteabe jõustamiseks äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi alusel.

ressursside vähesus kontrollimist ei piiraks, luues võimalused õiguslikuks arbitraažiks.

22. Järelevalveasutustel peaks olema piisavalt rahalisi vahendeid, et kestlikkusteabe jõustamisel saaks kasutada vajalikul hulgal inimressursse ja teenuseid. Rahalistest vahenditest peaks piisama ka töötajate ametialaste oskuste ja kogemuste tagamiseks.
23. Järelevalveasutustel peaksid olema jõustamisülesannete tõhusaks täitmiseks vajalikud volitused, nagu on nõutud läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikes 4.
24. Kui järelevalveasutused delegeerivad kestlikkusteabe jõustamisega seotud ülesandeid kooskõlas läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõikega 2, jääb lõplik vastutus jõustamise eest, sealhulgas asjakohase jõustamisprotsessi loomise ja säilitamise eest, järelevalveasutusele.

3. suunis. Kolmanda riigi samaväärsete kestlikkusaruandluse nõuete alusel koostatud kestlikkusteave

25. Kolmandate riikide samaväärsete kestlikkusaruandluse nõuete alusel koostatud kestlikkusteabe jõustamisel kooskõlas läbipaistvusdirektiivi kohaldatavate sätetega peaksid järelevalveasutused tagama, et neil on juurdepääs asjakohaste oskustega töötajatele, või muul viisil koordineerima kestlikkusteabe jõustamist ESMA ja teiste järelevalveasutustega, et tagada, et neil oleksid asjakohased töötajad ja eriteadmised. Järelevalveasutused peaksid arutama ESMAga kolmanda riigi samaväärse kestlikkusaruandluse nõuete alusel koostatud kestlikkusteabe jõustamist, et tagada sellise kestlikkusteabe käsitlemise järjepidevus.
26. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt jõustab kolmandate riikide emitentide esitatud kestlikkusteavet päritoluliikmesriigi järelevalveasutus. Sellistel juhtudel võib emitendi kestlikkusteabe koostada kolmanda riigi kestlikkusaruandluse nõuete alusel, mis on tunnistanud kestlikkusteabe raamistikuga samaväärseks, tingimusel et läbipaistvusdirektiivi artiklis 23 sätestatud tingimused on täidetud. Neid suuniseid kohaldatakse ka selliste kolmandate riikide emitentide kestlikkusteabe jõustamisel, kes kasutavad sel viisil samaväärseks tunnistanud kestlikkusaruandluse nõudeid.
27. Kui järelevalveasutus teeb kindlaks, et kestlikkusteabe jõustamine ei ole tõhus või võimalik, võib järelevalveasutus kokkuleppel suunata ülesande uurida, kas kestlikkusteave on koostatud kooskõlas kolmanda riigi samaväärsete kestlikkusaruandluse nõuetega, teisele järelevalveasutusele või keskele töörühmale, mille ESMA järelevalveasutuse taotlusel moodustab. Ilma et see piiraks ESMA määruse artikli 28 lõike 3 kohaldamist, vastutab jõustamisotsuse eest alati päritoluliikmesriigi järelevalveasutus.

28. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt võivad liikmesriigid sõlmida koostöölepinguid teabevahetuseks kolmandate riikide pädevate asutustega, kellel on asjaomase riigi õigusaktide kohaselt võimalik täita direktiiviga ettenähtud ülesandeid.

4. suunis. Sõltumatus

29. Järelevalveasutused peaksid tagama piisava sõltumatuse valitsusest, emitentidest, väärtpaberite omanikest, audiitoritest / sõltumatutest kindlust andvate teenuste osutajatest, teistest turuosalistest, reguleeritud turu korraldajatest ja muudest sidusrühmadest. Valitsusest sõltumatus tähendab, et valitsus ei saa järelevalveasutuste otsuseid lubamatul viisil mõjutada. Sõltumatus emitentidest, väärtpaberite omanikest, audiitoritest / sõltumatutest kindlust andvate teenuste osutajatest, teistest turuosalistest ja muudest sidusrühmadest tuleks muu hulgas saavutada eetikanormide ja järelevalveasutuse juhatuse koosseisu abil.

30. Investorige asjakohase kaitse tagamiseks ja õigusliku arbitraaži vältimiseks on oluline, et järelevalveasutust ei mõjutaks põhjendamatult poliitilise süsteemi liikmed ega emitendid ja nende audiitorid / sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad, väärtpaberite omanikud, muud turuosalistes ja muud sidusrühmad. Jõustamisülesandeid ei tohiks delegeerida turukorraldajatele, sest see tekitaks huvide konflikte, sest jõustamisega hõlmatud emitendid on ühtlasi turukorraldajate kliendid.

31. Valitsus ei tohiks järelevalveasutusi lubamatult mõjutada jõustamise käigus otsuste tegemisel, nii kestlikkusteabe eel- kui ka järeljõustamisel. Peale selle ei tohiks olla võimalik muuta valitsuse sekkumise teel järelevalveasutuse juhatuse või muu otsuseid tegeva organi koosseisu enne selle liikmete ametiaja lõppu, v.a niisuguseid meetmeid nõudvatel erandlikel asjaoludel, sest see võib muuta jõustamise vähem sõltumatuks.

32. Seoses sõltumatusega emitentidest, väärtpaberite omanikest, audiitoritest / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajatest, muudest turuosalistest ja muudest sidusrühmadest peaksid järelevalveasutused vältima tegelikke, võimalikke või tajutavaid huvide konflikte, võttes vajalikke meetmeid piisava sõltumatuse tagamiseks, sealhulgas:

- a. jõustamismenetlusega seotud isikutele eetikakoodeksi kehtestamine;
- b. ooteajad;
- c. kinnituse nõudmine, et kestlikkusteabe jõustamisega seotud töötajad ei riku sõltumatuse nõudeid suhete tõttu asjaomase emitendi või audiitorühingu / sõltumatu kindlust andvate teenuste osutajaga, ning

- d. tagamine, et emitentide ja audiitorite / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate esindajatel ei oleks järelevalveasutuste otsuseid tegevates organites ei koos ega eraldi häälteenamust.

5. suunis. Segavaliku mudel

5.3 Valik

33. Jõustamisel kasutatakse tavaliselt valikumudelit. Valikumudeliks peaks olema segamudel, kus riskipõhine lähenemisviis on ühendatud juhuvaliku- ja rotatsioonimeetodiga. Riskipõhine lähenemisviis peaks arvestama nii rikkumise riski kui ka rikkumise mõju finantsturgudele.
34. Valikumudelid peaksid olema formaliseeritud ning põhinema riskipõhise lähenemisviisi, juhuvaliku ja rotatsiooni kombinatsioonil. Puhtalt riskipõhine lähenemisviis tähendaks, et emitente, kes ei vasta järelevalveasutuse kindlaks määratud riskikriteeriumidele, ei kontrollitaks kunagi. Alati peaks olema võimalus, et emitent valitakse kontrolli. Vaid juhuvaliku kasutamine võib tähendada seda, et suure riskiga emitente ei valita õigeaegselt. Sama kehtiks puhtakujulise rotatsioonisüsteemi korral ja pealegi oleks sel juhul emitendil võimalik prognoosida, millal tema kestlikkusaruanne tõenäoliselt kontrolli valitakse.
35. Riskipõhise valiku korral võetakse arvesse emitendi konkreetset olukorda ja omadusi, sealhulgas näiteks aspekte, mis on seotud sektori ja geograafiliste piirkondadega, kus emitendid tegutsevad. Üldiselt eeldatakse, et kestlikkusteabega seotud rikkumiste avastamine on tõenäolisem riskipõhise valiku kasutamisel kui rotatsioonipõhise ja juhusliku valiku kasutamisel. Seepärast peaksid järelevalveasutused kasutama riskipõhist valikut, et valida vähemalt 50% emitentidest, kelle kestlikkusteavet nad kontrollivad. Seevastu rotatsioonipõhise ja juhusliku valiku alusel valitud emitentide osakaal ei tohiks olla keskmiselt suurem kui 50%, kusjuures rotatsioonipõhine valik moodustab suurima osa ja juhuslik valik võib moodustada isegi väikese osa valikust.
36. Kui järelevalveasutus otsustab lõimida nende emitentide riskipõhise valiku, kelle kestlikkusteavet kontrollitakse, nende emitentide riskipõhise valikuga, kelle finantsteavet kontrollitakse, tuleks tagada, et valikumudel on tasakaalustatud selliselt, et kestlikkusteabe riskipõhiseks kontrollimiseks valitud emitentidel on kestlikkusteabe rikkumise oht.
37. Riski kindlaksmääramine peaks põhinema kahe aspekti kombinatsioonil: tõenäosusel, et emitendi kestlikkusteave sisaldab rikkumisi, ning rikkumiste võimalikul mõjul finantsturgudele. Rikkumiste riski kindlaksmääramisel võetakse valikumudelites vastavalt vajadusele arvesse kestlikkusteabe raamistikku ja olulisuse põhimõtet kooskõlas suunisega 13. Arvesse tuleks võtta kestlikkusaruande keerukust. Järelevalveasutus peaks arvesse võtma ka emitendi riskiprofiili, sealhulgas selle juhtimist, ning võimaluse korral järgmist:

- a. juhtkonna eetikastandardid;
  - b. juhtkonna kogemused kestlikkusteabe raamistiku nõuetekohasel kohaldamisel ning suutlikkus või valmisolek seda kohaldada;
  - c. emitendi audiitorite / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate kestlikkusteabe raamistikuga seotud kogemuste tase.
38. Kuigi suuremad emitendid seisavad tavaliselt silmitsi keerukamate aruandlusprobleemidega, võivad väiksematel ja/või uutel emitentidel olla napimad ressursid ja väiksemad kogemused kestlikkusteabe koostamisel.
39. Audiitoritelt / sõltumatutelt kindlust andvate teenuste osutajatelt aruannetes või muul viisil ja reguleerivatelt asutustelt saadud viited rikkumistele peaksid tavaliselt andma alust valida kõnealune kestlikkusteave kontrollimiseks. Teisest küljest, kui audiitor / sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja on esitanud muutmata¹² (piiratud või põhjendatud) kindlust andva järeluse, ei tohiks seda pidada tõendiks rikkumise riski puudumise kohta. Põhjendatud kaebused, mis pärast esialgset kontrolli sisaldavad konkreetseid viiteid rikkumistele ja tunduvad usaldusväärsed, peaksid tavaliselt käivitama kõnealuse kestlikkusteabe kontrolli valimise.
40. Euroopa järelevalve ühtsuse soodustamiseks peaksid järelevalveasutused asjakohaste valikukriteeriumide kohaldamisel arvestama ühiseid jõustamisprioriteete, mille järelevalveasutused on koos ESMAga kindlaks määranud.
41. Valikumudelid peaksid vastama ESMA kestlikkusteabe suunistele. Järelevalveasutused peaksid arutama tegureid, mida nad kasutavad oma riikliku valikumeetodi raames kestlikkusaruandluse tööühmas, ja aitama seega kaasa valikumeetodite ühtlustumisele.
6. suunis. Valikumudeli ajastus
42. Järelevalveasutused peaksid emitente kontrollimiseks valima piisavalt sageli (st igal aastal). Valikumudel peaks tagama, et iga emitenti kontrollitakse vähemalt üks kord järelevalveasutuse valitud ajavahemiku jooksul kooskõlas ESMA kestlikkusteabe suunistega.
7. suunis. Valikurühm

---

¹² „[Proposed International Standard on Sustainability Assurance 5000 – General Requirements for Sustainability Assurance Engagements](#)“ (Kavandatud rahvusvaheline kestlikkuse tagamise standard 5000 – kestlikkuse tagamise töövõtu üldnõuded), rahvusvaheline auditeerimise ja kindlust andvate standardite nõukogu, 2. august 2023.

43. Järelevalveasutused peaksid tegema riskipõhise ja juhusliku valiku kõigist emitentidest, kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt kestlikkusteavet avaldama. Järelevalveasutused peaksid tegema rotatsioonipõhise valiku rühmast, mis jätab välja emitendid, keda kontrolliti järelevalveasutuse valitud ajavahemiku jooksul.
44. Valiku tegemiseks peaksid järelevalveasutused pidama nimekirja oma jõustamispädevusse kuuluvatest emitentidest, kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt kestlikkusteavet avaldama.
45. Riskipõhise valiku eesmärk on valida välja emitendid, kelle kestlikkusteave sisaldab kõige tõenäolisemalt rikkumist ja kelle rikkumistel oleks finantsturgudele suurim mõju. Seepärast tuleks riskipõhine valik alati teha kõigist emitentidest, kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt kestlikkusteavet avaldama, sealhulgas viimastel aastatel kontrollitud emitentidest.
46. Juhusliku valiku eesmärk on tagada, et emitentidel ei oleks võimalik arvutada, millal neid järgmisena kontrollitakse. Seetõttu tuleks juhuslik valik alati teha kõigist emitentidest, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele ja kes peavad raamatupidamisdirektiivi kohaselt kestlikkusteavet avaldama, sealhulgas viimastel aastatel kontrollitud emitentidest.
47. Rotatsioonipõhise valiku eesmärk on tagada, et kõiki emitente, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele ja kes on raamatupidamisdirektiivi kohaselt kohustatud avaldama kestlikkusteavet, kontrollitakse kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul vähemalt üks kord. Seega, kui emitenti on kontrollitud, ei tohiks järelevalveasutus kaasata emitenti sellesse rühma, kust rotatsioonipõhine valik tehakse, enne kui on möödunud ajavahemik, mille jooksul järelevalveasutus kontrollib kõiki emitente kooskõlas 6. suunisega.

8. suunis. Kontrolli liigid

5.4 Kontrollimine

48. Järelevalveasutused peaksid kindlaks määrama kõige tõhusama viisi, kuidas kestlikkusteavet jõustada. Kontrolli valitud emitentide kestlikkusteabe jõustamisega seotud järeltegevuse raames võivad järelevalveasutused kasutada järgmist:

- a. piiramata ulatusega interaktiivne kontroll,
- b. sihipärane interaktiivne kontroll,
- c. piiramata ulatusega dokumendipõhine kontroll ja
- d. sihipärane dokumendipõhine kontroll.

49. Piiramata ulatusega interaktiivsed kontrollid peaksid üldjuhul moodustama vähemalt 33% igal aastal tehtavatest kontrollidest või katma vähemalt 10% järelevalveasutuse järelevalve all olevate emitentide koguarvust aasta algul.
50. Interaktiivsed kontrollid hõlmavad emitendi ja järelevalveasutuse vahelist teabevahetust kontrollitava kestlikkusteabe kohta. Emitendi ja järelevalveasutuse vaheline suhtlus toimub näiteks siis, kui järelevalveasutus esitab emitendile küsimusi, nõuab tõendavaid dokumente või teeb kohapealseid kontrolle. Järelevalveasutused peaksid nõudma vajalikku teavet, olenemata sellest, kas on viiteid, et kestlikkusteave ei vasta kestlikkusteabe raamistikule. Järelevalveasutus võib võtta ühendust ka emitendi audiitori või sõltumatu kindlust andvate teenuste osutajaga.
51. Kestlikkusteabe jõustamise põhimenetluseks peaks olema interaktiivne kontroll, mistõttu tuleks piirata dokumendipõhiste kontrollide kasutamist. Ainult sihipärase interaktiivse kontrolli kasutamist ei tohiks jõustamisel piisavaks pidada.
52. Kui järelevalveasutus ei täida konkreetse aasta jooksul kumbagi punktis 49 kehtestatud künnist, peaks ta selgitama, miks ta ei suutnud neid künniseid täita.

9. suunis. Kontrolliprotsess

53. Järelevalveasutuse kontrolliprotsessi eesmärk peaks olema hinnata, kas emitentide kestlikkusteave on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga. Lisaks peaksid järelevalveasutused vajaduse korral kontrollima, kas kestlikkusaruandes sisalduv kestlikkusteave on kooskõlas mujal majandusaasta aruandes sisalduva teabega.
54. Hinnates, kas kestlikkusteave on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga, ei anna järelevalveasutus emitendile positiivset ega negatiivset kindlust selle kohta, et kestlikkusteave vastab kestlikkusteabe raamistikule, nagu on selgitatud 1. suunises. Kui aga järelevalveasutus jõuab kontrolli käigus järeldusele, et ta on tuvastanud 12. suunise punktis 65 sätestatud rikkumise või ebaolulise kõrvalekalde¹³, peaks järelevalveasutus kohaldama 12. suunise punktis 64 sätestatud jõustamismeetmeid¹⁴.
55. Järelevalveasutused võivad pärast kontrollimenetlust teha järgmised järeldused:

---

¹³ 12. suunise punkt 65: „Kui ebaoluline kõrvalekalle kestlikkusteabe raamistikust jäetakse tahtlikult korrigeerimata, et saavutada konkreetne esitlusviis emitendist, peaks järelevalveasutus võtma asjakohaseid meetmeid, nagu oleks tegemist olulise kõrvalekaldega.“

¹⁴ 12. suunise punkt 64: „Järelevalveasutus peaks omal algatusel rakendama allpool loetletud meetmeid. Rikkumise avastamisel peaks järelevalveasutus võtma õigeaegselt vähemalt ühe järgmistest meetmetest kooskõlas punktis 68 kirjeldatud kaalutlustega: a) nõudma kestlikkusaruande uuesti väljaandmist, b) nõudma parandusmärkust või c) nõudma tulevases kestlikkusaruandes paranduse tegemist koos võrdlusandmete korrigeerimisega, kui see on asjakohane.“

a. Pärast dokumendipõhist kontrolli:

- i. otsus, et kestlikkusteabes või seoses kestlikkusteabe probleemide/valdkondadega, mida järelevalveasutus analüüsis, ei ole märke rikkumistest ning seetõttu ei ole edasist kontrolli vaja;
- ii. harvadel juhtudel, kui rikkumised on ilmsed ilma emitendiga suhtlemata, otsus, et järelevalveasutus on avastanud kestlikkusteabes rikkumisi ja milliseid jõustamismeetmeid on vaja nende rikkumiste käsitlemiseks.

b. Pärast interaktiivset kontrolli:

- i. otsus, et järelevalveasutus ei ole avastanud analüüsitud kestlikkusteabe probleemide/valdkondadega seoses rikkumisi ning et jõustamismeetmeid ei ole vaja võtta;
- ii. otsus, et järelevalveasutus on avastanud kestlikkusteabes rikkumisi ja milliseid jõustamismeetmeid on vaja nende rikkumiste käsitlemiseks.

56. Järelevalveasutused peaksid tagama, et kontrollimenetlused on tulemusliku jõustamisprotsessi saavutamiseks piisavad ning et kontroll ja tehtud järeldused dokumenteeritakse nõuetekohaselt.

57. Ilma et see piiraks punkti 55.a kohaldamist, eeldatakse, et kui järelevalveasutus tuvastab dokumendipõhise kontrolli käigus võimalikud rikkumised, mida ei peeta ilmseks, uurib ta neid edasi, võttes küsimuste korral ühendust emitendi ja vajadusel tema audiitoritega. Sel juhul liigitatakse kontroll interaktiivseks kontrolliks. Järelevalveasutus võib võtta ühendust ka emitendi audiitori või sõltumatu kindlust andvate teenuste osutajaga.

10. suunis. Eelkontroll

58. Kui eelkontroll on lubatud, peaks see olema ametliku protsessi osa ja toimuma alles pärast seda, kui emitent ja tema audiitor / sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja on asjaomase kestlikkusteabe kohta lõpliku seisukoha esitanud.

59. Tavaliselt lähtutakse kestlikkusteabe jõustamisel avaldatud kestlikkusteabest. Seega on tegemist järeltegevusega, mida tehakse kooskõlas 8. ja 9. suunises osutatud kontrollimenetlustega ning mida kohaldatakse 5., 6. ja 7. suunises osutatud valikumeetodite kriteeriumide alusel valitud kestlikkusteabe suhtes.

60. Mõnel järelevalveasutusel on siiski välja kujunenud eelkontrollisüsteem, tänu millele saavad emitendid jõustamisotsuse eelnevalt, st enne asjakohase kestlikkusteabe avaldamist. Kui järelevalveasutused kasutavad eelkontrolli, peaksid olema täidetud

teatavad tingimused. Eelkõige peaks emitendil ja tema audiitoril / sõltumatu kindlust andvate teenuste osutajal olema lõplik seisukoht kestlikkusteabe küsimustes/valdkondades, mille eelkontrolli taotletakse, sest see võimaldab eelkontrolli otsuse tegemisel tugineda samale teabe tasemele kui järelkontrolli otsuse tegemisel. Sellega välditakse eelkontrolli otsuste muutumist üldisteks tõlgendusteks.

61. Eelkontroll peaks olema ametliku protsessi osa, mis tähendab, et see päädib nõuetekohase otsusega, mille järelvalveasutus teeb samamoodi kui tagantjärele otsuse. See tähendab, et järelvalveasutus ei tohiks oma seisukohta pärast kestlikkusteabe avaldamist muuta, v.a kui faktid ja asjaolud on järelvalveasutuse seisukoha esitamise ja kestlikkusteabe avaldamise vahelisel ajal muutunud või kui selleks on muid mõjuvaid põhjuseid. See ei välista muid arutelusid järelvalveasutuste ja emitentide ning nende audiitorite / sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate vahel kestlikkusteabe üle, kui tulemus ei kujuta endast otsust.

11. suunis. Kvaliteedikontroll

62. Kontrollimenetluste ja nende käigus tehtud järelduste usaldusväärsuse tagamiseks peaksid järelvalveasutused kehtestama läbiviidud kontrollide kvaliteedikontrollid.
63. Kvaliteedikontrollide peaksid tegema töötajad, kellel on asjakohased kogemused ja eriteadmised kestlikkusteabe raamistiku ja kontrollitavate aruandlusküsimuste valdkonnas. Kvaliteedikontrolli tulemusi tuleks arutada töötajatega, kel on vastavad kogemused ja teadmised.

12. suunis. Jõustamismeetme valik

5.5 Jõustamismeetmed

64. Järelvalveasutus peaks omal algatusel rakendama allpool loetletud meetmeid. Rikkumise tuvastamisel peaks järelvalveasutus võtma õigeaegselt vähemalt ühe järgmistest meetmetest kooskõlas punktis 68 kirjeldatud kaalutlustega:

- a. nõudma kestlikkusaruande uuesti esitamist,
  - b. nõudma parandusteadet või
  - c. nõudma paranduse tegemist tulevases kestlikkusaruandes koos võrreldava teabe uuesti esitamisega, kui see on asjakohane.
65. Kui ebaoluline kõrvalekalle kestlikkusteabe raamistikust jäetakse tahtlikult korrigeerimata, et saavutada konkreetne esitlusviis emitendist, peaks järelvalveasutus võtma asjakohaseid meetmeid, nagu oleks tegemist olulise kõrvalekaldega.

66. Kui tuvastatakse ebaoluline kõrvalekalle kestlikkusteabe raamistikust, kuid on märkimisväärne oht, et see võib tulevikus oluliseks muutuda, peaks järelevalveasutus emitenti kõrvalekaldest teavitama.

67. Sarnaste rikkumiste korral tuleks pärast nende olulisuse kaalumist rakendada sarnaseid meetmeid.

68. Kohaldatavate meetmete valikul peaksid järelevalveasutused võtma arvesse järgmist:

a. Võttes arvesse järelevalveasutuse olemasolevaid volitusi ja 1. suunist, on kestlikkusaruande uuesti esitamise või parandusteate avaldamise nõudmise vahel otsustamisel lõppeesmärgiks esitada parim võimalik teave ning tuleks hinnata, kas algne kestlikkusaruanne ja parandusteate tagavad piisava selguse või on kestlikkusaruande uuesti esitamine parim lahendus.

b. Kui otsustatakse, kas nõuda paranduse tegemist tulevases kestlikkusaruandes või parandusteate avaldamist / kestlikkusaruande uuesti esitamist varasemal ajal, tuleks arvestada eri tegureid:

i. otsuse tegemise aeg: näiteks kui otsus on väga lähedal järgmise kestlikkusaruande avaldamise kuupäevale, võib olla asjakohane teha tulevases kestlikkusaruandes parandus;

ii. otsuse laad ja seonduvad asjaolud: näiteks kui õige teave on otsuse tegemise ajal avalikult teatavaks tehtud, võib järelevalveasutus otsustada nõuda tulevases kestlikkusaruandes paranduse tegemist.

69. Kui järelevalveasutus otsustab nõuda parandust tulevases kestlikkusaruandes, tuleks järelevalveasutuse järelduses selgelt märkida selle jõustamismeetme valimise põhjus.

13. suunis. Olulisus

70. Kestlikkusteabe väljajätmise või väärkajastamise olulisuse hindamisel kestlikkusteabe jõustamise eesmärgil tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse kestlikkusteabe raamistiku seda osa, mida kasutatakse kestlikkusteabe koostamiseks.

71. Kui kestlikkusteabe raamistik tugineb topeltolulisuse perspektiivile, peaks järelevalveasutus selle alusel hindama väljajätmise või väärkajastamise olulisust.

14. suunis. Järelmeetmed

72. Järelevalveasutused peaksid tagama, et emitendid, kelle suhtes meetmeid võeti, rakendavad asjakohaseid meetmeid.
73. Kuna rikkumised võivad juba määratluse kohaselt mõjutada kestlikkusteabe põhjal tehtavaid otsuseid, on oluline, et parandatud teave avaldataks õigeaegselt, v.a juhul, kui see on võimatu. Seetõttu tuleks 12. suunises nimetatud meetmete a või b võtmisel teha asjakohane kestlikkusteave ja võetud meetmed kättesaadavaks otse emitendi ja/või järelevalveasutuse poolt, v.a juhul, kui see on võimatu.

5.6 Üleeuroopaline kooskõlastamine

15. suunis: Euroopa ühised jõustamisprioriteedid

74. Jõustamise suuremaks ühtlustamiseks peaksid järelevalveasutused kestlikkusaruandluse töörühma koosolekul arutama ja jagama kogemusi kestlikkusteabe raamistiku kohaldamise ja jõustamise kohta. Selle põhjal peaksid ESMA koordineeritavad järelevalveasutused määrama igal aastal kindlaks ühised jõustamisprioriteedid.
75. Jõustamise ühtlustamise kõrge taseme saavutamiseks on ESMA loonud kestlikkusaruandluse töörühma (SRWG), kuhu peaksid kuuluma ja mille töös peaksid osalema kõik järelevalveasutused.
76. Järelevalvealase ühtsuse edendamiseks peaksid ESMA koordineeritavad järelevalveasutused määrama kindlaks liidus kestlikkusteabe jõustamise ühised aruandlusteemad, mis tuleks avalikustada piisavalt aegsasti enne aruandlusperioodi lõppu. Kuigi enamik valdkondi peaks olema ühised, ei pruugi mõni neist olla asjakohane kõigi liikmesriikide jaoks või võib olla spetsiifilised mõnele tööstusharule. Valdkonnad tuleks kindlaks määrata piisavalt aegsasti, et järelevalveasutused saaksid need kontrollitavate valdkondadena oma jõustamisprogrammi lisada.
16. suunis. Kooskõlastamine kestlikkusaruandluse töörühmas
77. Kuigi jõustamise eest vastutavad järelevalveasutused, peaks eel- ja järelotsuste kooskõlastamine toimuma kestlikkusaruandluse töörühmas, et soodustada jõustamispraktikate ühtlustamist ja tagada järelevalveasutuste ühtne lähenemisviis kestlikkusteabe raamistiku kohaldamisele. Järelevalveasutused peaksid ESMA koordineerimisel tegema kindlaks ka aruandlusküsimused ja andma tehnilise sisendi ESMA avalduste ja/või arvamuste koostamiseks.
78. Kuigi meetmeid võetakse riigi tasandil, tähendab ühtse väärtpaberituru loomine ühesugust investorkaitset kõikides liikmesriikides. Kestlikkusteabe järjepidev jõustamine liidus nõuab meetmete koordineerimist ja kõrgetasemelist ühtlustamist järelevalveasutuste vahel. Kestlikkusteabe nõuetekohase ja range jõustamise tagamiseks ning õigusliku arbitraaži vältimiseks edendab ESMA jõustamise

lähenemisviiside ühtlustamist, koordineerides järelevalveasutuste eel- ja järelotsuseid.

79. Kestlikkusteabe raamistiku vastuvõtmine ja selle kohaldamise tõlgendamine on standardite kehtestajate pädevuses. Seetõttu ei anna ESMA ja järelevalveasutused emitentidele üldisi rakendusjuhiseid kestlikkusteabe raamistiku kohta. Järelevalveasutused kasutavad jõustamisel sellegipoolest kaalutusõigust, et teha kindlaks, kas aruandluspraktikaid peetakse kestlikkusteabe raamistikuga lubatud vahemikku kuuluvaks.
80. Kestlikkusteabe raamistiku kohaldamisel edastab ESMA standardite kehtestamise ja tõlgendamise eest vastutavale asutusele (Euroopa Komisjonile) või selle nõuandvale organile (EFRAGile) olulised vastuolulised aruandlusprobleemid ning jõustamisprotsessi käigus avastatud ebaselgused ja konkreetsete suuniste puudumise, kui see on asjakohane. Seda tehakse ka mis tahes muude tuvastatud probleemidega, mis on jõustamisprotsessis takistuseks.

17. suunis. Probleemsed küsimused

81. Juhtumite arutamine kestlikkusaruandluse töörühmas võib toimuda kas enne, kui järelevalveasutus teeb kontrolli kohta järelduse (probleemsed küsimused) või pärast seda, kui järelevalveasutus teeb kontrolli kohta järelduse (otsused). Kui välja arvata erandjuhud, mil järelevalveasutusele määratud tähtaeg ei võimalda küsimust enne otsuse tegemist ette valmistada ning kestlikkusaruandluse töörühmas tutvustada ja arutada, tuleks aruandlusküsimus esitada probleemse küsimusena järgmistel juhtudel:
- a. kui järelevalveasutus ei ole kõnealuse aruandlusküsimuse kohta veel otsust teinud või kui kestlikkusaruandluse töörühm ei ole seda küsimust varem arutanud; see ei kehti küsimustele, millel on vähe tehnilist väärtust või mille puhul kestlikkusteabe raamistik on selge ja rikkumine on ilmne;
  - b. kui järelevalveasutused või ESMA on tuvastanud, et kõnealune aruandlusküsimus on siseturu jaoks olulise tähtsusega;
  - c. kui järelevalveasutus ei nõustu või kavatseb teha otsuse, mis ei näi olevat kooskõlas
    - i. varasema otsusega sama või sarnase aruandlusküsimuse kohta või
    - ii. samas või sarnases aruandlusküsimuses tekkiva küsimuse arutelu tulemusega;

juhtumi esitamisel probleemse küsimusena sellistes olukordades on eesmärk teha kindlaks, kas faktide ja asjaolude erinevused õigustavad pretsedendist erinevat otsust;

d. kui järelevalveasutus tuvastab riski, et emitendid kohaldavad Euroopas märkimisväärselt erinevaid aruandluspraktikaid.

82. Probleemse küsimuse põhjal tehtud jõustamisotsustes tuleks arvestada kestlikkusaruandluse töörühma arutelu tulemust.

83. Aruandlusküsimused, millega järelevalveasutus on kokku puutunud, v.a need, mille puhul kestlikkusteabe raamistik on selge, rikkumine ilmne ja otsus juba tehtud, tuleks edastada ESMA-le ja arutada neid kestlikkusaruandluse töörühmas, et tagada jõustamise ühtsus. Seetõttu peaks järelevalveasutus sellised küsimused esitama arutamiseks enne otsuse tegemist ja arvestama kestlikkusaruandluse töörühmas peetud arutelu tulemust. Tulemust peaksid arvestama ka teised järelevalveasutused. Samuti võib ESMA tõstatada kestlikkusaruandluse töörühmas probleemseid küsimusi juhul, kui aruandlusküsimused on siseturu jaoks olulise tähtsusega.

84. Lisaks punktis 81 kirjeldatud olukordadele võib aruandlusküsimust käsitleda probleemse küsimusena, kui järelevalveasutus vajab teistelt järelevalveasutustelt lisasuuniseid, näiteks aruandlusküsimuse keerukuse tõttu, või kui järelevalveasutus vajab lisasuuniseid, sest küsimus võib tekitada jõustamisprobleemi.

18. suunis. Otsused

85. Otsust tuleks käsitleda kestlikkusaruandluse töörühmas, kui see vastab ühele või mitmele järgmisele kriteeriumile:

- a. otsus käsitleb tehniliste küsimustega seotud aruandlust;
- b. otsust on arutatud probleemse küsimusena, v.a juhul, kui kestlikkusaruandluse töörühmas peetud arutelu käigus jõuti teistsugusele otsusele;
- c. otsus pakub teistele järelevalveasutustele muul põhjusel huvi (seda otsustatakse tõenäoliselt kestlikkusaruandluse töörühmas peetud arutelude põhjal);
- d. otsus annab järelevalveasutusele märku ohust, et emitendid kohaldavad märkimisväärselt erinevaid aruandluspraktikaid;
- e. otsus võib teisi emitente märkimisväärselt mõjutada;

- f. otsus tehakse küsimuse kohta, mida kestlikkusteabe raamistiku erisäte otseselt ei käsitle;
- g. apellatsioonikomitee või kohus on otsuse tühistanud või
- h. otsus on ilmses vastuolus sama või sarnase aruandlusküsimuse kohta tehtud varasema otsusega.

86. Kestlikkusaruandluse töörühmas arutatavad probleemsed küsimused ja otsused viitavad tavaliselt kestlikkusteabe raamistiku alusel koostatud kestlikkusteabele, kuid võivad hõlmata ka kolmandate riikide samaväärsete kestlikkusaruandluse nõuete alusel koostatud kestlikkusteavet.

19. suunis. Varasemate otsuste arvessevõtmine

87. Järelevalveasutused peaksid oma jõustamisotsustes arvestama sama aruandlusküsimuse kohta tehtud varasemaid otsuseid, kui faktid ja asjaolud on sarnased. Jõustamisotsused hõlmavad nii eel- kui ka järelotsuseid ning kestlikkusaruandluse töörühmas peetud arutelude tulemusi otsuse kohta, kas kestlikkusteave on kooskõlas kestlikkusteabe raamistikuga ja sellega seotud meetmetega. Olenemata kestlikkusaruandluse töörühmas peetud arutelu tulemusest teeb lõpliku otsuse järelevalveasutus.

88. Selleks et tagada kogu liidus ühtne jõustamiskord, peaksid järelevalveasutused enne jõustamisotsuse tegemist otsima teiste järelevalveasutuste tehtud otsuseid 20. suunises nimetatud asjakohasest andmebaasist ja neid arvesse võtma, sest nad peaksid arvestama järelevalveasutuse enda varasemate otsustega samas aruandlusküsimuses. See kehtib olenemata sellest, kas otsus tehakse eelkontrolli või avaldatud kestlikkusaruande põhjal.

20. suunis. Probleemsete küsimuste ja otsuste esitamine

89. Kõik 17. suunises nimetatud tingimustele vastavad probleemsed küsimused tuleks esitada koos asjakohaste andmetega ESMA-le üldjuhul kaks nädalat enne kestlikkusaruandluse töörühma koosolekut, kus neid arutama hakatakse. Kõik jõustamisotsused, mis vastavad 18. suunises nimetatud esitamiskriteeriumidele, tuleks koos asjakohaste üksikasjadega esitada ESMA-le tavaliselt kolme kuu jooksul pärast otsuse tegemist.

90. Tulemuslike ja tõhusate arutelude tagamiseks peaksid probleemsed küsimused ja otsused olema selged ja kokkuvõtlikud, kuid sisaldama kõiki asjakohaseid fakte, emitendi argumente, järelevalveasutuse põhjendusi ja järeldust.

91. Kooskõlastamist kestlikkusaruandluse töörühmas tuleks hõlbustada jõustamisandmebaasi abil. Andmebaasi eesmärk on olla pidevaks

teabejagamisplatvormiks. Otsuste esitamise tähtaja eesmärk on vältida olukordi, kui juba tehtud otsused, mida oleks tulnud hilisemates otsustes arvestada, ei ole muudele järelevalveasutustele teada. ESMA kontrollib jõustamisotsustes sisalduvate andmete järjepidevust, piisavust ja õige terminoloogia kasutamist ning võib nõuda nende uuesti esitamist või lisateavet. Pärast läbivaatamise lõpuleviimist sisestab ESMA jõustamisotsuse andmebaasi. Jõustamisandmebaas sisaldab koosolekul toimunud arutelu tulemusi. ESMA vastutab andmebaasi tehnilise hoolduse eest.

21. suunis. Otsuste avaldamine

92. Kestlikkusteabe raamistiku kohaldamise järjepidevuse edendamiseks peaksid järelevalveasutused otsustama, millised andmebaasi lisatud otsused võib avaldada anonüümselt.
93. Järelevalveasutused peaksid avaldatavad otsused valima ESMA kooskõlastusel. Avaldamiseks valitavad otsused peaksid vastama ühele või mitmele järgmisele tingimusele:
- otsus on seotud keerulise aruandlusküsimusega või küsimusega, mis võib põhjustada kestlikkusteabe raamistiku erinevat kohaldamist, või
  - otsus on seotud emitentide seas või teatud sektoris suhteliselt laialt levinud küsimusega ja võib seetõttu pakkuda huvi muudele järelevalveasutustele või kolmandatele isikutele või
  - otsus on seotud küsimusega, mille kohta puuduvad kogemused või järelevalveasutusel on vastuolulised kogemused; või
  - otsus on tehtud küsimuse kohta, mida kestlikkusteabe raamistiku konkreetne säte otseselt ei käsitle.

22. suunis. Jõustamismeetmetest aruandmine

94. Järelevalveasutused peaksid oma jõustamistegevuse kohta riiklikul tasandil korrapäraselt aru andma ning esitama ESMA-le liidu tasandil toimuvate jõustamistegevustega seotud aruandluse ja kooskõlastamise jaoks vajaliku teabe.
95. Järelevalveasutused peaksid avalikkust vastuvõetud jõustamispehmitetitest ning konkreetsetest otsustest korrapäraselt teavitama. Järelevalveasutus otsustab, kas ta teavitab neist küsimustest anonüümselt või mitte.
96. Järelevalveasutused peaksid ESMA-t teavitama 15. suunise kohaselt kindlaksmääratud ühiste jõustamisprioriteetidega seotud tähelepanekutest ja jõustamisotsustest. ESMA avaldab need koos muude Euroopa koordineerimise

seisukohast oluliste tegevustega oma aruandes äriühingute aruandluse jõustamise ja regulatiivse tegevuse kohta.